

**A Korunk Baráti Társaság felkérésére válaszolt,
intézményrendszerünk működtetését és a folyóirat megjelenését,
az erdélyi magyar kultúrát anyagi hozzájárulással elősegítő
magánszemélyek névsora**

Pártoló tagok

Dr. Balla Bálint – szociológus, ny. egyetemi tanár, Berlin
 Dr. Derék Pál – irodalomtörténész, Bécs
 Gálfalvi Zsolt – irodalomkritikus, szerkesztő, Marosvásárhely
 Kelemen Hunor – író, politikus, az RMDSZ elnöke
 Dr. Kovalszky Péter – orvos, az AMBK elnöke, Detroit
 Lauer Edith – politikus, az AMBK volt elnöke, Cleveland
 Dr. Lábod László – pénzügyi szakértő, Brüsszel
 Nagy Péter – nyomdaigazgató, Kolozsvár
 Dr. Romsics Ignác – történész, akadémikus, Göd
 Dr. Szöllősy Pál – jogász, közgazdász, az EMPSz tb. elnöke, Zürich/Pfaffhausen
 Dr. Úry Előd – fogorvos, az Erdélyi Kör elnöke, Sopron

Támogató tagok

Ágh István – költő, Budapest
 Árkossy István – képzőművész, Budapest
 Balázs László – képzőművész, vállalkozó, Kolozsvár
 Dr. Barabási Albert László – fizikus, akadémikus, Boston
 Dr. Benkő Samu – történész, akadémikus, Kolozsvár
 Dr. Bitay Enikő – egyetemi docens, Kolozsvár
 Dr. Bodor Miklós – vegyészprofesszor, Miami
 Dr. Buchwald Péter – vegyész, Kolozsvár
 ifj. Dr. Buchwald Péter – gyógyszervegyész, egyetemi tanár, Miami
 Czvitkó Zoltán – Dakakni Amina – művészettörténészek, Budapest
 Dr. Csapody Miklós – irodalomtörténész, Budapest
 Dr. Cseh Áron – jogász, diplomata, Budapest
 Dr. Egyed Ákos – történész, akadémikus, Kolozsvár
 Dr. Elkán György – műépítész, Kolozsvár
 Esterházy Péter – író, Budapest
 Fekete Emőke – jogász, Kolozsvár
 Dr. Filep Antal – néprajzkutató, Budapest
 Forgács Péter – filmrendező, Budapest
 Dr. Földes György – történész, főigazgató, Budapest
 Fűzi László – irodalomtörténész, főszerkesztő, Kecskemét
 Gálfalvi György – szerkesztő, író, Marosvásárhely
 Dr. Geréb Zsolt – teológiai professzor, Kolozsvár
 Gergely Balázs – régész, politikus, Kolozsvár
 Dr. Gömöri György – irodalomtörténész, London
 Dr. Gyarmati György – történész, főigazgató, Budapest
 Judik Zoltán – építészmérnök, Budapest
 Dr. Kántor István – orvos, Budapest
 Kántor László – rendező, producer, Budapest
 Dr. Kende Péter – szociológus, Párizs
 Kerekes György – szerkesztő, Kolozsvár

Dr. Kiss András – ny. főlevéltáros, Kolozsvár

- Dr. Kiss András – orvos, Pomáz
Kocsis András Sándor – könyvkiadó, elnök-vezérigazgató, Budapest
Kónya-Hamar Sándor – költő, közíró, politikus, Kolozsvár
Dr. Kovács András – művészettörténész, akadémikus, Kolozsvár
Kovács Sándor – római katolikus főesperes, Kolozsvár
Dr. Kovács Zoltán – egyetemi docens, Kolozsvár
Könczey Elemér – grafikus, Kolozsvár
Dr. Kötő József – színháztörténész, Kolozsvár
Kulcsár Zsuzsa – lime-producer, Budapest
László Kálmán – mérnök, vállalkozó, Kolozsvár
Magdó János – diplomata, Budapest
Markó Béla – költő, politikus, Marosvásárhely
Molnár Judit – szerkesztő, Nagyvárad
Dr. Nagy Mihály Zoltán – történész, elnökhelyettes, Román Kulturális Intézet, Bukarest
Paulovics László – képzőművész, Szentendre
Dr. Pomogáts Béla – irodalomtörténész, Budapest
Dr. Salat Levente – politológus, akadémikus, Kolozsvár
Sedlmayer Ella – Sopron
Dr. Singer Júlia – biostatistikus, Budapest
Dr. Sipos Gábor – történész, egyetemi docens, az EME elnöke, Kolozsvár
Dr. Szász István Tas – orvos, Leányfalu
Dr. Tankó Attila – orvos, Budapest
Dr. Tibori Szabó Zoltán – szerkesztő, egyetemi oktató, Kolozsvár

SZÁMUNK SZERZŐI

A lapszámot szerkesztette:

P. Kovács Klára
Kovács Kiss Gyöngy

Adorjáni Panna (1990) – mesterképzős hallgató, KRE, Budapest

Codău Annamária (1993) – egyetemi hallgató, BBTE, Kolozsvár

Fehér János (1980) – művészet-történész, MA, Sepsiszentgyörgy

Kántor Lajos (1937) – irodalomtörténész, az MTA külső tagja, Kolozsvár

Kerekes Pál (1951) – címzetes egyetemi docens, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet, Budapest

Kónya Anna (1990) – művészettörténész, doktorandus, CEU, Budapest

Kovács András (1946) – művészettörténész, az MTA külső tagja, ny. egyetemi tanár, BBTE, Kolozsvár

P. Kovács Klára (1980) – művészet-történész, PhD, egyetemi tanársegéd, BBTE – Magyar Történelmi Intézet, Kolozsvár

Kovács Mária-Márta (1980) – művészettörténész-muzeológus, PhD, Maros Megyei Múzeum, Marosvásárhely

Ladó Ágota (1990) – művészettörténész, doktorandus, Csíki Székely Múzeum, Csíkszereda

Medgyesi Emese (1961) – prózaíró, Brüsszel

Mikó Árpád (1959) – művészettörténész, DSc, tudományos tanácsadó, MTA BTK Művészettörténelmi Intézet, Budapest

Orbán János (1981) – művészettörténész, PhD, tudományos kutató, Maros Megyei Múzeum, Marosvásárhely

Pakó László (1980) – történész, PhD, tudományos munkatárs, EME Kutatóintézet, Kolozsvár

Pomogáts Béla (1934) – irodalomtörténész, az MTA doktora, Budapest

Szabó Tekla (1975) – művészettörténész, PhD, független kutató, Budapest

Vécsei Hunor (1991) – művészettörténész, mesterképzős hallgató, BBTE, Kolozsvár

Ziegler, Frank-Thomas (1974) – kustos, Dr. des., Brukenthal-gyűjtemények, Ágostai Hitvallású Szász-Evangélikus Egyházközség, Nagyszeben

TÁMOGATÓK



nka
Nemzeti Kulturális Alap



A régiségben a műalkotások létrejöttének meghatározó szereplői a megrendelők (mecénások) és a mesterek voltak. A művészettörténelmi kutatás kezdeteitől fogva alapcéljával tűzte ki e szereplők azonosítását szoros összefüggésben a műalkotások elemzésével. Szegényes forrásadottságainkból adódóan a középkori, de nagyon gyakran az újkori műalkotások esetében is a kutató szerencsésnek mondhatja magát, ha sikerül mindezen vonatkozásokat kiderítenie. Ilyen irányú törekvések legfrissebb eredményeit mutatják be e művészettörténelmi súlypontú szám szerzői, akár a mecénások vagy a mesterek/művészek, akár a műalkotások elemzéséből kiindulva. Erdélyi püspökök mecénatúrájához kapcsolódnak a vistai ref. templom freskódíszei; igazi humanista mecénásként rajzolódik ki Verancsics Antal esztergomi érsek és a fejedelmi megrendelő, Bethlen Gábor portréja; erdélyi nemes urak hívták életre az olaszteleki Daniel-udvarházat és falképeit; de számos egyházi használatba került ötvöztárgy is viseli nemesi megrendelőinek házassági címereit. Olasz hadiépítészek erdélyi működésének a részletei, a börtönviselt 19. századi ezermester, Bodor Péter rendkívül szerteágazó életműve és Alpár Ignác építész csíkszeredai gimnáziumterve is új megvilágításban jelenik meg az olvasók előtt. A művészettörténelmi alakulásában a megrendelők helyére idővel a művészetet fogyasztó közönség és a kritika lépett. Ennek a korszaknak egyik jeles hazai festőművésze Vida Árpád, akinek karrierjét meghatározó párizsi éveiről és alkotásairól is olvashatunk.

(P. Kovács Klára)

ISSN 1222 8338



9 771222 283304 1 500 01

5 LEJ
500 FT

PATRONI ȘI ARTIȘTI ÎN ARTA TRANSILVĂNEANĂ
PATRONS AND CRAFTSMEN IN
TRANSYLVANIAN ART